

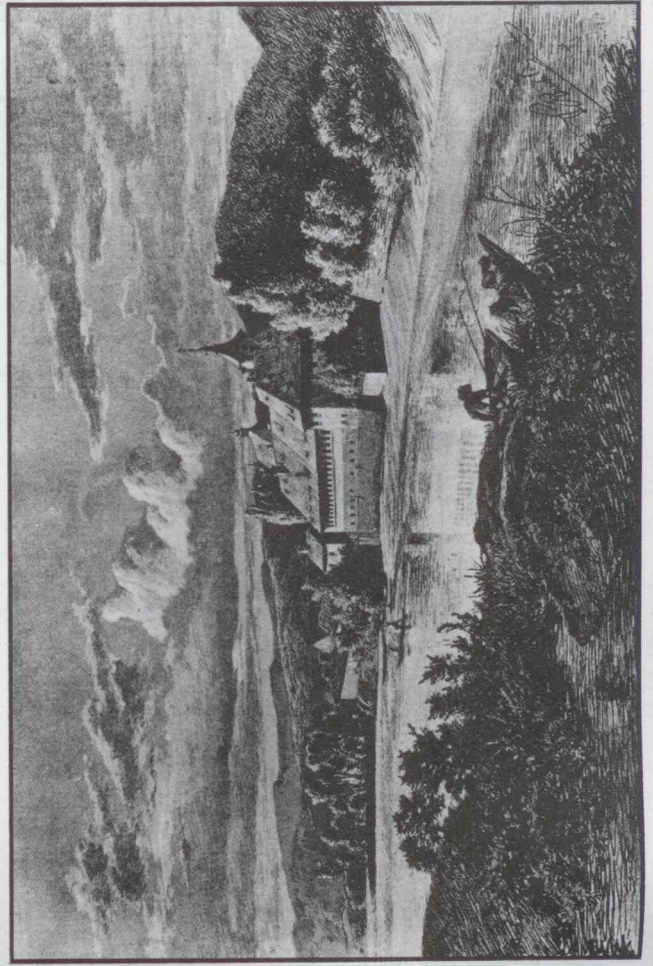
INFORMAČNÍ BULLETIN
VEŘEJNÉHO DĚNÍ
KULTURY A SPORTU

DOBŘICHOVICKÝ ZPRAVODAJ

12. 96.

ROČNÍK XII

Kukátko

PŘED R. 1889 - V. BRECHLER

252 29

DOBŘICHOVICE

EVROBANKA a. s.

poskytované služby

- přijímání vkladů od veřejnosti
- poskytování úvěrů (pružné a rychlé jednání za předpokladu prokázání návratnosti úvěru a zajištěnosti úvěru i úroků)
- zřizování a vedení účtů (na počkání, po předložení minima dokladů – občanský průkaz, u podnikatelských subjektů živnostenské oprávnění nebo výpis z obchodního rejstříku)
- platební styk a zúčtování (včetně různých možností zpracování a předávání výpisů z účtů, využívání trvalých příkazů k úhradě, vedení pozastavených plateb po určité době apod.)
- pokladní služba
- konzultační a poradenská činnost ve věcech podnikání a investování
- zprostředkování obchodů s cennými papíry
- poskytování bankovních informací
- dokumentární akreditivy a jiné služby

Běžné účty úročíme 3 %, žirové účty až 5,5 %.

Výpisy z účtů zasíláme dle dohody.

Nabízíme výhodně úročené termínované vklady od jednoho měsíce do několika let.

EVROBANKA a. s.

filialka Dobřichovice

Palackého 541

Dobřichovice

Tel. 991 20 46, 991 10 93, 991 22 83

Fax 991 10 41

VÁNOČNÍ ZASTAVENÍ

Hle, přijde Pán, Spasitel náš,
zdávna žádaný Mesiáš,
hospodu mu přichystejme,
všickni ho k sobě vítějme,
neb on jest Vykupitel náš.

Zdvorile se k němu mějme,
do chléva ho nevolejme.

Jest vzácny host, božské plémě,
všemocný pán nebe, země,
vzácnou hospodu chystejme.

V srdci ať se mu byt strojí,
pán lásky o srdce stojí.

Kdo ho žádáš hosta mítí,
hleď srdce čistotné mítí
nevediž ho k hráchův hnojí.

Ať místo není studené,
vroucí láska mráz zažene.
Opatrnost, hliďej dvéří,
samému Kristu otevři,
ať jsou všem jiným zavřené.

Krásné čalouny všech ctností rozvěš,
stálost s horlivostí,
ať se všecko jasně trpíty,
vzácný host má k nám přijítí,
uctěmež ho dle možnosti.

Krásnou kolíbku s plénkami
zjedná štedrost almužnami,
neb kdo chudého odívá,
Pána Ježíše přikrývá,
jest ten příjem z Písma známý.

Výběrem několika slok z 1. Písne adventní ze SVATOROČNÍ MUZYKY Adama Václava Michny z Otradovic, vydané r. 1661, chtěli bychom teď připomenout dobu pokory, rozjímání a očekávání, Advent, jehož dveře jsme právě pootevřeli. Budiž též tento text pozvánkou jak ke krátkému výkladu, tak na štedrovecerní zpívání. Blížší informace najdete uvnitř čísla.

O PRVNÍCH VOLBÁCH DO SENÁTU

Dlouhé, předlouhé měsíce nám řada reprezentantů našeho politického života sugerovala názory o zbytečnosti senátu. Když tu - ať, nastojel! - došlo na lámání chleba, přišel čas volby a mnohé bylo rázem jinak. Byly to napínavé, ale našel-li člověk patřičný úhel pohledu, často i veselé dny. Výsledky jsou samozřejmě již dávno známy. Na rozdíl od jiných analogických situací Kukátko se v tomto předvánočním čase nepustí do sřezávacích komentářů na tema primitivismu a prvoplánovosti volební kampaně (ač přímo k tomu z různých stran vyzváno) s poukázáním na onen často citovaný masarykovský KOCOURKOV A HULVÁTOV. Přičemž laskavý čtenář jistě sám posoudí viditelnost a účinnost kampaně místní.

Dovoluje si pouze přinést pro srovnání volební výsledky v Dobřichovicích a v několika sousedních obcích. Za jejich poskytnutí děkujeme jejich starostům, okresní volební komisi a dobřichovickému obecnímu úřadu. Zvláštní dík pak patří pánům J. a B. Kauckému. Část výsledků byla přejata z Nezávislého třebského občanského časopisu NAŠE NOVINY [23 (179) z 19.11.1996] a z Lidových novin z 18.11.1996.

Předvolební odhady předpokládaly vyrovnaný soubor předešlých tří kandidátů:

- č. 1, **ing. Jiřího Růčka**, podnikatele a nyní znovu majitele renomovaného rodinného podniku Sklárný Nižbor, který kandidoval na kandidátce ODA;
- č. 6, **ing. Zbyňka Šormy**, starosty Jílového u Prahy, jehož kandidovala ODS;
- č. 7, **mgr. Petra Kučery**, politického analytika a bývalého poslance federálního parlamentu, osobnosti jež vesla v povědomí veřejnosti m.j. v souvislosti s odemknutím dveří na pověstný balkon Melantrichu v týdnu po 17. listopadu 1989 (kandidát ČSSD).

Předpoklady potvrzeny, ostatní kandidáti přihlíželi jejich souborji z uctivé vzdálenosti. Těmito ostatními byli: č. 2, **Jan Broj**, podnikatel stojící na kandidátce České a moravské agrární strany, č. 3, **ing. Stanislav Fischer, CSc.**, vědecký pracovník, kandidát KSČM, č. 4, **ing. Jiří Vítkovský**, technik, kandidát strany Právý blok, **JUDr. Jaroslav Ortman, Csc.**, advokát, kandidát strany Levý blok, č. 8, **Pavel Schováněk**, povoláním ředitel, kandidát SD-LSNS.

(Údaje zaokrouhluje pokud možno na celá procenta, tituly v dalším textu neuvádíme.)

Nejprve tedy, jak dopadly volby v prvním kole. Začneme v Dobřichovicích.

Pro volbu jsme byli rozděleni do tří okrsků:

okrsek č. 1 - Brunšov:
volební účast: 47,61% (z 552 zapsaných voličů jich přišlo 249)

Se 136 hlasy (cca 55%) zvítězil **Z. Šorm**, na 2. místě skončil **J. Růčka** (57; 23%), na 3. místě se umístil **P. Kučera** (38; 15%). 4. místo obsadili společně **S. Fischer** a **J. Ortman** s 8 hlasy (3%). 2 hlasy dostal **J. Broj** (0,8%), **P. Schováněk** a **J. Vítkovský** mají na svém kontě 0.

okrsek č. 2 - Zvláštní škola:

voličů 966, platných hlasů 491 (volební účast tedy 50,8%)
Vítězství opět patřilo **Z. Šormovi** (296 hlasů, 60%), druhý skončil opět **J. Růčka** (78; 16%), třetí byl **P. Kučera** (73; 15%), 4. skončil **S. Fischer** (19; 4%), 5. **J. Ortman** (13; 2,6%), 6. **P. Schováněk** (6; 1%), na 7. místě pak společně **J. Broj** a **J. Vítkovský** (3; 0,6%).

okrsek č. 3 - Základní škola

zapsaných voličů 485, platných hlasů 234, volební účast tedy 48,5%
1. skončil opět **Z. Šorm** (133; 57%), 2. byl **P. Kučera** (46; 20%), 3. **J. Růčka** (40; 17%), 4. **J. Ortman**

(9; 4%). Po třech hlasech získali **P. Schováněk** a **S. Fischer** (1,3%). S 0 na kontě skončili **J. Vítkovský** a **J. Broj**.

Celkové výsledky 1. kola v Dobřichovicích

Z. Šorm 565 hlasů, 58%
J. Růčka 175 hlasů, 18%
P. Kučera 157 hlasů, 16%
S. Fischer 30 hlasů, 3%
J. Ortman 30 hlasů, 3%
P. Schováněk 9 hlasů, 0,9%
Jan Broj 5 hlasů, 0,5%
J. Vítkovský 3 hlasů, 0,3%

Ze zapsaných 2003 voličů odevzdalo platný hlas 974, což dává volební účast 49,44%.

Pro srovnání uvedme ještě výsledky z několika blízkých obcí:

V **Z. Třebani** (volební účast v 1. kole z 434 voličů 203, t.j. cca 46%) zvítězil **Z. Šorm** (97 hlasů, 48%), jako druhý se umístil **J. Růčka** (54; 27%), třetí byl **P. Kučera** (24; 12%). Další pořadí: 4. **J. Ortman** (12; 6%), 5. **S. Fischer** (7; 3%), 6. **J. Vítkovský** (2; 0,98%), 7-8. **J. Broj** a **P. Schováněk** (1; 0,5%).

Také v **Řevnicích** (1142 platných hlasů, t.j. cca 49%) dosáhl výrazného vítězství **Z. Šorm**, (550 hlasů t.j. cca 48%). Za ním se umístil opět **J. Růčka** (282 hlasů., t.j. cca 25%), jako třetí se skončil **P. Kučera** (184, t.j. 16%), čtvrtý byl **S. Fischer** (70; 6%). Další pořadí: 5. **Ortman** (2 %), 6. **Schováněk** (1,4%), 7. **Vítkovský** (0,7%), 8. **Broj** (0,6%).

V **Letech** se k volbám dostavilo 235 z 545 zapsaných voličů (cca 43%). Pořadí: 1. **Z. Šorm** (138; 59%), 2. **P. Kučera** (49; 21%), 3. **J. Růčka** (26; 11%), 4. **S. Fischer** (8; 3%), 5. **P. Schováněk** (4; 1,7%), 6. - 7. **J. Ortman** a **J. Vítkovský** (3; 1,2%), 8. **J. Broj** (2; 0,86%).

V **Černošicích** byla volební účast cca 54% (z 3408 odevzdalo úřední obálku 1839 voličů.). Na prvním místě se umístil **Z. Šorm** (1044 hlasů, cca 57%). Druhý byl **J. Růčka** (356; 19%). Na třetím místě skončil s 213 hlasy (11,5%) **P. Kučera**. Další pořadí: 4. **S. Fischer** (101; 5%), 5. **J. Ortman** (44; 2,3%), 6. **P. Schováněk** (43; 2,3%), 7. **J. Broj** (4; 0,4%), 8. **J. Vítkovský** (6; 0,3%).

V celém obvodě č. 16 bylo toto pořadí: 1. **Z. Šorm** (38,2%), 2. **J. Růčka** (19,02%), 3. **P. Kučera** (18,26%), 4. **S. Fischer** (13,7%), 5. **P. Schováněk** (4,5%), 6. **J. Ortman** (4,43%), 7. **J. Broj** (1,22%), 8. **J. Vítkovský** (0,76%)

Do druhého kola senátních voleb postoupili Z. Šorm (ODS) a Jiří Růčka (ODA)

Výsledky 2. kola v Dobřichovicích (vzhledem k redakční uzávěrce nebylo již možno zařadit výsledky z okolních obcí):

okrsek č. 1 - Brunšov
účast ve volbách 39,49%
J. Růčka 84 hlasů (38,5%)
Z. Šorm 134 hlasů (61,4%)

okrsek č. 2 - Zvláštní škola

účast ve volbách 43,48%
J. Růčka 155 hlasů (36,9%)
Z. Šorm 265 hlasů (63,1%)

okrsek č. 3 - Základní škola

volební účast 42,89%

J. Rückl
Z. Šorm

77 hlasů (37,02%)
131 hlasů (62,98%)

Celkové výsledky 2. kola v Dobřichovicích
volební účast 42,24%

J. Rückl 316 hlasů (37,35%)
Z. Šorm 530 hlasů (62,65%)

V celém volebním obvodu č. 16 byla ve 2. kole účast 28,66%.
J. Rückl obdržel 14006 hlasů (50,16%), Z. Šorm 13918 hlasů (49,84%).

Rozdíllem 88 hlasů byl tedy zvolen senátorem ing. Jiří Rückl (ODA).

Z NAŠEHO ŽIVOTA

O BUDOUCNOSTI KUKÁTKA

aneb

KUKÁTKO V LEDNU NEVYJDE

Vážení čtenáři,

úvahy a debaty o smyslu vydávání Kukátka v dnešní době a v dnešní podobě se objevovaly mezi členy redakční rady se stále větší intenzitou. Kukátko vzniklo v době tuhé censury tisku díky touze stvořit místní informační zpravodaj a stalo se tu milosrdným, tu nemilosrdným zrcedlem dobřichovického dění. Vždy se snažilo poukazovat na problémy a vyjadřovat odlišné názory. Dnešní Kukátko vychází v nové době a kromě soutěžení s dalším dobřichovickým informačním médiem, distribuujícím čerstvé aktuality přímo z centra dění, tedy z obecního úřadu, se trvale potýká s problémem stále omezenějších časových možností těch, kteří je vydávají.

Každoročně, když jsme uzavírali starý či otevírali nový ročník, jsme se na Vás, naše čtenáře, obraceli s prosbou o pomoc při vydávání, o nové náměty a nápady. Marně. Redakční okruh a okruh externích spolupracovníků se sice za dvanáct let existence časopisu mírně proměnil, nikdy se ale nezvětšil. Naopak. Kukátko založila před dvanácti lety parta studentských nadšenců. Nedostatek zkušeností vyvážili chuť, odvahou a časem, který svému časopisu věnovali. Uběhlo dvanáct let. Zůstala chuť, snad i odvaha. Přibýlo zkušeností, ubýlo ale času. Místo svobodných studentů dnes dělají časopis ženatí a děti (o psech nemluvě) obklopení vědeckými pracovníci, vysokoškolský učitelé, podnikatelé. Paradoxně služebně nejstarší člen redakční rady, poslední ze zakladatelů, který v redakčním radě zůstal, je věkově (jako zralý pětáctičátník) jejím členem nejmladším. Věkový průměr redakční rady se přehoupí přes čtyřicítku, věkový průměr častějších externích příspěvatelů je ještě vyšší. Nikdo z členů redakční rady netráví celé dny v Dobřichovicích, na opatřování informací, jejich zpracování, přípravu jednotlivých čísel, koncepční úvahy atd. zbývají jen nastavené noci. Je nás zoufale málo a máme ještě méně času. Ochoty pomoci ubývá. Ubývá i přímo neobjednaných příspěvků, které dostáváme. I v letošním ročníku jsou čísla téměř autorská, napsaná dvěma či třemi autory.

Nezbývá, než přiznat, že bez pomoci z vnějšku už nedokážeme v dnešní podobě Kukátko dále vydávat. Velmi omezený počet autorů, navíc autorů, kteří nemají možnost denně vnímat život obce v relativní úplnosti, nutně znamená zúženou volbu temat a přístupů k nim, tedy nebezpečí opakování. Nedokážeme tak vždy splnit, co od nás očekáváte.

Měsíčník nikdy nemůže uspokojit potřebu aktuálního zpravodajství. K určitým událostem

se vracíme komentářem s odstupem, který může znamenat, že ona událost je již za horizontem dne. Žijeme stále rychleji a komentář k události či problému, které již na zajímavosti s během času ztratily, zkrátka není zajímavý či je zajímavý jen pro velmi omezený okruh čtenářů. Aktuální informace již přece dávno přinesly deníky či týdeníky. Proto se měsíčníky obracíjí spíše k tematům obecnějším a naopak ke čtenářům se specializovaným zájmem. Kukátko ale nikdy neodložilo ambici oslovovat co nejširší okruh čtenářů, nikdy nechcelo být dobřichovickou vlastivědnou či literární revu. Z hlediska potřeby aktuálních informací by potřebovalo být spíše čtrnáctidenním nebo ještě lépe týdenním. Bez spolehlivé a dostatečně rozsáhlé sítě spolupracovníků a bez redaktora se schopnostmi reportéra, který by měl čas jen a jen na svůj časopis, to není myslitelné. Má však smysl uvažovat o návratu do polohy skutečně informačního listu (i kdybychom měli k dispozici ty ochotné se obětovat) při současně konkurenci, která se na "dobřichovickém mediálním trhu" vyvíjíla vznikem Informačního listu obecního úřadu? Informační list je samozřejmě informovanější a aktuálnější. Vzniká přímo tam, odkud většina informací, zajímavější dobřichovickou veřejnost, vychází, a není vázán pevnou periodicitou, tj. může vyjít tehdy, kdy je třeba o něčem závažném informovat. Od počátku koexistence jsme se v Kukátku vyhýbali duplicitě informací, nabízelí jsme spíše alternativu nezávislosti, komentáře, prostor pro polemiku. Jak se však ukazuje, na "mediálním trhu" nabízíme "zboží", o něž není přílišný zájem, resp. o něž není zájem všeobecný. Nemůžeme si stěžovat na nedostatek čtenářů, prodej Kukátka nicméně klesá a s ním i ochota prodejců.

Až konkurence Informačního listu nám plně objasnila strukturu dobřichovických čtenářů. Zřejmě příliš počítáme s čtenářem aktivním. Aktivním nejen tím, že si "svůj" časopis každý měsíc koupí a nespolehne se na ten, který najde zdarma ve schránce. Aktivním také tím, že se nespokojí s předloženými informacemi, ale klade otázky po příčinách, důsledcích a souvislostech, že potřebuje a ocení názorovou pestrost, že si sám definuje své občanské postoje a potřebuje své definice konfrontovat. Tento typ čtenáře přemýšlejšího, pochybnějšího a hledajícího je bohužel zřetelně menšinový. Udržovali jsme vždy Kukátko jako nezávislé otevřené forum názorové plurality. Nezávislost a pluralita myšlení dnes zřejmě ztratily na přitažlivosti.

Vždy jsme odmítali role, které nám byly z vnějšku dikтовány, ať už to byla v první polovině existence Kukátka role hlasatele oficiální ideologie a opěvatele moudrosti místního národního výboru a místních organizačních Národních front, či v polovině druhé role opoziční, nejprve vůči druholoslovému Občanskému fóru, posléze vůči radničním koalicím. Důsledně udržovaná nezávislost našeho časopisu byla a stále je pro mnohé nepochopitelná. Dosazují si proto za ni závislost na různě konstruovaných nepřátelích, nejhrůznější temné úmysly a cíle. I o tom jsme mnohokrát psali. V poslední době nám i pro úsilí čelit nejhrůznějším absurdním obviněním a podezřením došli síly. Lze sestavit číslo naprosto apolitické (o to jsme nikdy nestáli, nepletme si nadstranickost s apolitičností), stejně bude jednou skupinou čtenářů čteno s apriorním podezřením. Kdyby čteno, čteno bývá místo skutečného textu Kukátka jen toto apriorní podezření. Příklad z poslední doby, na nějž jsme už neměli sílu reagovat: V 6. číle letošního ročníku jsme přinesli článek (s. 6), který upozornil na kontrast mezi bohapusté formální centrálně řízenou volební kampaní a dobrou politickou prací místní ODS jako neformální, skutečnou a účinnou volební agitací. Chvála místní ODS zřejmě natolik přesáhla nálepku levicáctví, kterou byl náš časopis v poslední době předem oceňován, že se reakce přes svou sítiovornou rétoriku blížila hysterii. V podminekách, kdy část čtenářů čte náš časopis s preventivním podezřením, že vším, co zveřejníme, "jdeme po krku radnici", a další část ze zklamáním, že "jdeme radnici po krku" málo rasantně, je obtížné vysvětlovat, že Kukátko není časopisem jedné politické skupiny, bažící po radniční krvi, a je naopak k dispozici všem. Nezávislý časopis se dělá těžko tam, kde se neustále národně ilustruje prstonárodní úsloví o podle sebe hádající romské futuroložce, a tehdy, kdy každá polemika velmi rychle končí klausovsko-zemanovským popřením reality, kdy se místo s argumenty vyrovnává s tím, kdo je vyslovuje. Strach jsme nikdy neměli, máte-li ale přemýšlet dejme tomu o tom, zda nebude zrazení receptů z ruské (a dříve z americké) kuchyně do Gastronomické hlídky chápáno politicky, časem to unaví. Unaví to tím spíše, že nás drtivá většina čtenářů nechává po léta v pocitu

zvláštní osamělosti. Ozvov se vždy jen ti z jiného prstonárodního úslaví.

JAK DÁL?

Je zde konec roku a je nutné se rozhodnout, jaké by mělo být Kukátko v roce 1997. Stejně jako dosud? Vzhledem k tomu, co bylo napsáno výše, ne. Nebo zcela ukončit jeho vydávání, protože jeho doba je pryč? Možná by to bylo rozumné, možná k tomu časem i dojde. Zatím je nám to však líto. Chceme proto vystat ještě jeden výrazný signál. Podle odevzy na něj budeme hledat konečnou odpověď na naše otázky jak dál a zda vůbec. Abychom získali čas pro zachycení této odevzy, rozhodli jsme se dočasné změnit periodicitu našeho i Vašeho časopisu. Kukátko proto v lednu na obvyklých místech nenajdete. Neznamená to však, že zaniká. V roce 1997 vycházet bude, minimálně pololetně, možná i čtvrtletně.

Jaké jsou budoucí možnosti Kukátka?

Scénář č. 1: Zbývá naděje, že po všech neúčinných prosbách o pomoc bude naše rozhodnutí nevydávát nadále Kukátko jako měsíčník konečně účinným apelem. Pokud najdeme nové spolupracovníky, můžeme se vrátit k častěji vycházejícímu časopisu či obecním novinám nové podoby. Existuje řada možností od prosté spolupráce přes předání některých dnešních či nových rubrik jako samostatných až po sestavení zcela nového redakčního okruhu.

Scénář č. 2: Situace dvou konkurujících si periodik v malé obci může být zdravá, může být zdravá snad i tehdy, vykrystalisuje-li v regulérní vztah radniční versus opoziční list. Znamená to ale zároveň třetí sil. Nabízí se řada variant spolupráce, řada variant spojení "oficiálního" radničního listu a otevřeného časopisu občanského. Z časového důvodu jsme s obecní radou nevedli diskuse o možné spolupráci, jen jsme vyslali několik signálů. Dovedli bychom si však velmi dobře představit nový dobřichovický občasník, pokrývající všechna témata života v obci, aktuálně informující i polemizující, využívající potenciál všech, kteří se dnes podílejí na tvorbě Kukátka i Informačního listu OU.

Scénář č. 3: Pokud se situace nezmění, tedy zůstaneme-li odkázáni na vlastní síly, budete se s Kukátkem setkávat pravděpodobně dále, ale méně často a v poněkud pozmeněné podobě. Odložíme jak první dvě slova z názvu DOBŘICHOVICKÝ ZPRAVODAJ KUKÁTKO, tak podtitul INFORMAČNÍ BULLETIN VĚŘENÉHO DĚNÍ, KULTURY A SPORTU, aktuální zpravodajství přenecháme plně Informačnímu listu OU a budeme se věnovat tématům dlouhodobějším. Více prostoru dostanou dnešní rubriky, spíše kronikářsky zaznamenávající a obecněji komentující dobřichovické události. Více místa získají také historie, vzpomínky pamětníků, portréty místních osobností, redakční besedy, ekologie, školství, kultura. Iterární příspěvky. Nemůžeme vám však zatím slíbit, jak často budeme vycházet.

Neztrácíme víru v poslání Kukátka jako otevřeně občanské diskusní tribuny a nepodlehli jsme iluzi, že už není potřebná. Nadále věříme, že Dobřichovice potřebují svůj nezávislý časopis, stojící za zájmem obce a jejích občanů nad zájmy stranickými a skupinovými.

Redakční rada se bude nadále pravidelně scházet a zůstane připravena nad rámec zamýšlených nových čísel kdykoliv připravit aktuální číslo k závažnému problému. I v dalším roce tedy uvítáme na adrese redakce vaše náměty, připomínky a samozřejmě nejraději texty k otštění a nabídky pomoci a spolupráce.

Vaše redakční rada

P. S. Zájemci o předplatné jsou pochopitelně i nadále vítáni. Vzhledem k nejistému počtu příštích čísel však Kukátko zatím neplatte, pouze nám sdělte svůj zájem.

EKOLOGICKÁ HLÍDKA

Vážení čtenáři,

pokračujeme v nové rubrice s tematikou životního prostředí. Pro začátek jsme zvolili téma obecnější, totiž ovzduší a naše dýchání. Dnes přinášíme druhou část textu MUDr. Miroslavy Hornychové, jehož část první jste si mohli přečíst v čísle listopadovém.

Látky, které mají vliv na dýchací systém (existují i látky, které se v dýchacích cestách vsřtebávají, ale působí na jiný např. na nervový systém) můžeme rozdělit na **látky dusivé**, **látky dráždivé** a **látky vedoucí k přecitlivlosti**.

Látky dusivé - blokují přenášení nebo vsřtebávání kyslíku ve sklípech a tím narušují jeho odevzdání a využití v tkáních (stirovodník, oxid uhelnatý).

Látky dráždivé - vyvolávají reflexní stah hladkého svalstva průdušek drážděním nervového zakončení v horních cestách dýchacích. Závažnější pro jejich působení je koncentrace než čas, po který působí. Vysoce rozpustné látky působí ihned v dutině nosní (čpavek), méně rozpustné (ozon, halogeny) jak v horních, tak v dolních cestách a látky málo rozpustné (fosgen) především ve sklípech.

Látky vedoucí k přecitlivlosti - jsou často zvenčí přiváděné bílkoviny, které vyvolávají imunitní odpověď organismu. Převažná většina je rostlinného, plísňového či živočišného původu, ale patří k nim i některé organické sloučeniny (isokyanát, formaldehyd).

K jednotlivým škodlivinám

Ozón - je velmi jedovatý. Nejvíce je ho uprostřed rušných silnic. Jeho působením vzniká zánět přímo na sliznicích dýchacích cest, v plicních sklípech i v plicních cévách. Dochází k rozpadu buněk, krevní plazma postupuje mimo cévy a vzniká plicní otok - edém, který ohrožuje život. Edému předchází příznaky dráždění dýchacích cest (kašel, pískoty, dušnost) a známky dráždění centrálního nervového systému. Ozón má i určité kladné vlastnosti, je přítomen v horní části atmosféry, kde tvoří štít proti ultrafialovému záření slunce. Ta je narušována nejvíce freony.

Oxidy síry - oxid siřičitý (SO₂) a sírový (SO₃) se do ovzduší dostávají spalováním fosilních paliv. SO₂ je dobře rozpustný ve vodě, je tedy pohlcován v horních cestách dýchacích. Ve spojení s poliatvým prachem - což je ve znečištěném ovzduší pravidlem, promiká hlouběji, a tak je agresivnější. Jeho vliv se projevuje v tvarových změnách sliznice, ve změnách i množství průduškového hlenu, odpovědí na podráždění, poruchou obranných reflexů. V nízkých koncentracích dochází pravděpodobně k větší tvorbě hlenu, který ochraňuje sliznici před jeho přímým působením. Prokázalo se, že při zvýšené koncentraci SO₂ ve vzduchu je vyšší návštevnost u lékařů pro potíže dýchacího ústrojí a větší nákup léků proti kašli.

Působením sluneční energie se SO₂ oxiduje na oxid sírový, vyskytující se ve formě husté provlhčené mlhy. V přítomnosti vodních par se mění na kyselinu sírovou nebo siřičitou. SO₃ je daleko silnějším dráždivkem dýchacích cest - způsobuje stah hladkého svalstva i v poměrně nízkých koncentracích.

Oxidy dusíku (NO_x) - nejvíce jich pochází ze spalovacích motorů. Koncentrace oxidu dusnatého mívá maximum za automobilové špičky v časných ranních hodinách při teplotách 0-5°C, s východem slunce se mění na oxid dusičitý. Působí především dráždivě na sliznice horních dýchacích cest především u školních a předškolních dětí. Pravděpodobně je příčinou pokles obranyschopnosti, která u dětí není ještě plně vyvinuta. Dochází též k jejich pronikání do krve a k vazbě na červené krevní barvivo a ke zvýšení počtu jednoho druhu bílých krvinek (eozinofilů). Důsledkem může být alergická rýma, astma či kopřivka.

Oxid uhelnatý - vzniká při nedokonalém spalování. Způsobuje bolesti hlavy, zpomalování reflexů. Ohrožení jsou především starší lidé a osoby s nemocemi srdce. I nízké koncentrace omezují využití kyslíku a snižují pracovní kapacitu plic.

Prach - jsou polévatvé částice větší než 0,2 - 5 μm . Větší se zachycují v horních cestách dýchacích, menší mají možnost proniknout hlouběji. Často na sebe váží plynné složky (oxydy síry, dusíku) po jejichž usazení na povrch sliznice dochází k daleko vyšší místní koncentraci než při jejím rozpptlení v plynné fázi. Tímto bodovým účinkem dochází k intenzivnějšímu poškozování buněk. Je prokázáno, že zvýšení koncentrace plynné neudělá v dýchacích cestách takové poškození, jako když koncentrace bude nižší, ale přibude ještě prach. Malé defekty (vzniklé působením par) se hojí rychle obnovením vrstvy řasinkových i pohárkových buněk, větší defekty, vzniklé bodovým účinkem, se hojí podstatně pomaleji a někdy s trvalými následky.

Ve srovnání s katastrofickými situacemi je běžná hladina znečištění nízká. Nejvýznamější k vlivům prostředí jsou děti - do osmi let je nemocnost u obou pohlaví přibližně stejná, po devátém roce u dívek značně poklesne.

Ve středoevropském "krají" se např. ukazuje, že "venkovská města" bez průmyslu mají jen o málo nižší koncentrace SO_2 a polévatvého prachu v ovzduší než města průmyslová. Zásadní rozdíl bývá v přítomnosti dalších škodlivin v průmyslových městech. Určité riziko přináší i tak "čistý" způsob otopy, jakým je zemní plyn, který se používá k vaření. V domech s plynovými sporáky je více omeocnění dýchacích cest než v domech s elektrickými vařeními. (Koncentrace oxidu dusičitého je 4-7 krát vyšší při použití zemního plynu, i když jeho hodnoty zůstávají pod přípustnou hranicí).

VÝSLEDKY MĚŘENÍ V NAŠEM OKOLÍ V ROCE 1995

Roční průměr	NO_x $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$	SO_2 $\text{g}\cdot\text{m}^{-3}\cdot 30\text{d}^{-1}$	prach
Praha-západ	23,5	20,9	4,44
Dobříchovice	20,6	18,7	1,84
Černošice	19,6	22,5	3,48
Řevnice	28,7	18,6	7,30
Limity	80	60	12,5

VÝSLEDKY MĚŘENÍ V DOBŘICHOVICÍCH V LETOSNÍM ROCE

	NO_x $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$	SO_2 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$	prach $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$
1.	35,1	35,3	1,96
2.	25,8	44,7	0,73
3.	21,2	17,3	2,66

Glosa osobní, a to o souvislostech.
Vzhledem k ročnímu období a zkušnostem plic a průdušek našich i našich dětí přichází výše uvedené text zřejmě v pravou chvíli. Informační list OÚ Dobříchovice přinesl ve svém 11. čísle t.r. na 1. straně hořký povzdech pana starosty také nad článkem, který vyšel již 15. května v Denním telegramu a v něm jsou Dobříchovice, zejména některé jejich občané (tedy abychom si rozuměli: NAŠI SPOLUOBČANÉ) dávání za příklad prozvláštní nechuťavosti. Spullují totiž kdeco, a to bez uzardění. Věru opožděný nátek, snad však ne příliš pozdní. Již dlouho několik osvícených a statečných poukazuje na toto naše "specifikum", rovněž na stránkách tohoto časopisu. Magická a dynamicky pragmatiky dneška hojně vzývají "Neviditelná ruka trhu" tu jistě nezabrala a neviditelnou polici zřejmě v tomto i jiných ohledech nelze brát příliš vážně. Problém asi není ani tak v reprezi, tvrdé ruce či dokonalých zákonech, jako v nás, i když jde samozřejmě o spojitě nádoby.

[18]

KUKÁTKO 12/96

Zdá se, a již to mnozí formulovali daleko přesněji, že náš současný problém je ve vzájemných vztazích, v toleranci, v tom, jak si vážíme práce i existence těch okolo nás. Mnohdy je až trapné, že je třeba znovu a znovu psát o jevech, jež bychom mohli klidně nazvat spulobčanský terorismus, o těch, kteří často doslova terorizují své spulobčany na lince, o řidičích, kteří stojí se zapnutými motory u závor, u uličkách, před domy i jinde, o soudcích, co hřmotně hřmotně v době, jež vyzývá ke klidu. Stačí se ostatně večer či v noci projít Dobříchovicemi a poučíte se docela spolehlivě, jak "voní" palčící se guma, jak plasy a jiny srajraj (citlivé duše promloují), jak dřevo či uhlí. Pohřichu jde navíc většinou o stále stejné zdroje. Jistě by nebylo těžké vše přesněji vyhodnotit, našla-li by se vůle těch, kteří spravují věci veřejné. Jsou to někdy i nám blízké osoby ve vlastním i přeneseném smyslu, nebo osoby, s nimiž vstupujeme do jistých ekonomických vazeb. Museli bychom tedy sáhnout jaksi mezi sebe. Možná jsme tedy tak trochu u problému tak zvané malé ekologie. Jsme v tom přeci my sami. Samozřejmě je pohodlnější počkat, až všichni usvednou k modravým zářičům zábavy a osvěty a narvat kamna či kotel obady od zboží, jež jsem si svobodně vybral a jež je přeci stále lepší a ještě lepší. Svoboda je také v možnosti volby. Zjiž-li někde, nemám zase tak velkou možnost volby, ovšem. Musím prostě projít okolo toho a toho domu, i když vím, že dostanu pořádnou porci dýmu z PET lahvi či čeho. Nemůžu si vybrat. Můžu snad proti tomu něco dělat. Děti a zvěř a ptáci a rostliny nemohou ani to. Alespoň tedy píšu. Riskuju tuktání na čelo, jako věra od řidiče jednoho řevnického dopravního podniku, jenž stál za závorami se zapnutým motorem své plně naložené Tury a 50 m za ním se nebylo možné nadýchnout. Mimochodem: s otevřením nového mostu a zároveň zavřením silnice přes Vráž do Černošic se k nám pravděpodobně stáhne mnohem více automobilů. Něco "ekologického fundamentalismu" by tedy asi neškodilo. Budíž to chápáno jako výzva k revolte všech, jež jsou terčem bezohlednosti druhých. Abychom však nerevoltovali nakonec všichni proti všem...

Těžko někdo zmeří, jakou škodu napáchaly výroky typu "ekologie není věda..." a "neustálé výpady (dokonce i v periodikách, která se honosí v záhlaví adjektivem nezávislý, -á, -é, či jistou demokratickou tradicí) proti ekologickým iniciativám a tak zvanému "zelenému terorismu" či těm, kterým ještě zbyla vůle a odvaha veřejně manifestovat svůj postoj. Prý ekologie není politika. Samozřejmě že svým způsobem je. Mohli by si to třeba uvědomit ti, kteří budou po senátních volbách mocně dumat, proč generace, která 17. listopadu 1989 vyšla na ulici, dnes prakticky tyto volby bojkotovala. Tolik o svědomí. Tolik o souvislostech.

J. Matl

KULTURA

A D V E N T U S

Na 1.12. letos připadá první neděle adventní (druhá neděle pak na 8., třetí, na 15., čtvrtá na 22.12.) Adventní čas je mnohdy chápán nepřesně či dokonce zcela mylně a jeho obsah i poslání často není náležitě respektováno. Snad to svědčí také o lidské neochotě přijímat a dodržovat generacemi vytvořená pravidla. Je proto dobré se k těmto věcem znovu a znovu vracet.

Rok - jako kruh je pevným a neměnným základem všeho "co jen se nalézá ve stvoření". A v tomto kruhu života je postupně, nesečnými pokoleními utvářen určitý řád -někdy pevnější, jindy volnější - to podle toho, jak která generace spěje ke svému vrcholu či naopak upadá. A tento věčný proces přejímání a předávání dospěl nyní až k nám. Jak již bylo řečeno, základem všeho je kruh, ale ten lze dělit a také se dělit několikerým způsobem. Poněvadž je v našem nadpisu uvedeno slovo Adventus a jelikož v této době budem všichni používat termínu *Velké noce* čili *Vánoce*, musíme se nutně obrátit k liturgickému dělení roku. Budeme se tedy polybovat v liturgickém kruhu. Během dlouhého a složitého vývoje naší předkové ustavili základní obsahovou náplň ročního cyklu: okruh velikonoční, okruh vánoční a liturgické mezidobí. My se teď zaměříme na cyklus, který je před námi, cyklus vánoční: trvá v podstatě dva měsíce, od již zmíněné 1. neděle adventní (letos 1.12.) až do 2.2., t.j. do svátku Hromnic. Celé toto dvouměsíční období má tři výrazné části - přípravu, čili Advent, vlastní slavnost Narození Páně od půlnoci 24.12. přes oktáv (1.1.) až k Epifánii (Zjevení, Klanění králů 6.1.) a třetí část od Epifanie po Hromnice (2.2.)

První část vánočního okruhu je čtyři neděle trávající Advent. Délka tohoto přípravného období je vlastně časově mnohem delší než vlastní jádro slavnosti, to proto, že jakákoli příprava - nejen

KUKÁTKO 12/96

[19]

tato vánoční- aby přinesla požadovaný výsledek, musí probrhat mnohem déle. Slovo Advent je převzaté z latinského slova *adventus* a znamená příchod. Rozumí se tím očekávání příchodu Spasitele a celé období, které má od 11. století rozsah čtyř nedělí, je touto nadějí, jeho očekáváním prostoupeno. Také se tomuto úseku jinak říká Období obnovy či Znovupovolání. Trvá tedy od předvečera první neděle adventní až do nešpor slavnosti Narození Páně 24.12. Po vzoru již dříve ustanoveného cyklu velikonočního se stalo i toto přípravné období dobou postní. Jeho liturgická barva je fialová. Z temat, která v tomto čase zaznívají a jejichž symbolický význam naproti většině lidí bohužel umíká, jmenujme jen některá: Višlení Syna Božího - jinak Zvěstování Páně, Navštívení Panny Marie (Alžběty), Adam a Eva - jako předobraz, Proroci (zvláště Izajáš), Jan Křtítel, Panna Maria, aj. Obřady (Roráty) byly konány velmi časně, ještě za tmy, aby se naznačilo, že lidé před příchodem Páně bloudí ve tmě.

NAROZENÍ PÁNĚ

Noc z 24. na 25. prosince

Proč se slavnost narození ustálila právě na tomto datu, nelze dnes bezpečně doložit. Nejspíše vznikla jako reakce křesťanské obce na verdikt římského císaře Aureliana (270-275), který vyhlásil „Sol invictus“ (Vítězná slunce) za „Dominus imperii Romani“, tedy Pána římské říše, a 25. prosince za „Den zimního slunovratu“, a tudíž „Natalis solis invicti“ (Zrození Vítězného slunce) se stalo státním svátkem. Římský křesťan na to reagoval tím, že na tento den pohanských slavností vědomě stanovili své oslavy „Natalis Christi“ (Narození Krista), v jejich pojetí narození skutečného „Slunce spravedlnosti, skutečného „Pána a Krále“. A tato v počátku okrajová záležitost se postupně rozšířila po celém Západě a velké části Východu a nakonec ji císař Justiniánus II (565-578) prohlásil za závaznou pro celou říši.

Noc z 24. na 25. prosince Léta Páně 1796

Tato noc (r. 1796 ze soboty na neděli) nebyla nikterak idylická a spíše odpovídala našim středověčerním zkušenostem: *„všude všeměs přšelo a v noci se k té slotě přičal vítr. Takto stroze líčí staré kroniky „Svatou noc“, ke které se my letos díváme s tichou úctou, tehdy před dvěma sty lety možná poprvé zazněla *Missa solennis pastoralis in A* (Hej, mistře) od rožmitálského kantora Jakuba Jana Ryby. Slovo *možná* je zde na místě, neboť jindy pečlivý písmák Ryba je ve svých údajích a poznámkách k této mši velice skoupý. Ve svém spisu *Mein musikalischer Lebenslauf* (O mém hudebním životě) uvádí pouze: *Missae solennes* (mezi nimi jedna česká) počet 16. A jelikož ani v denících se o této mši, jejím vzniku a provedení nezmínil, můžeme se domnívat, že on sám napsání této české mše nepřikládal žádný velký význam. Jinak je tomu pro naše generace. Tato skladba se stala základním dílem, se kterým spojujeme slavnost Narození Páně.*

A na slavnostní provedení této Rybovy mše bych Vás chtěl již nyní pozvat. Uskuteční se na Štědrý den 24.12. 1996 ve 21³⁰ v kostele sv. Martina a Prokopa v Karlíku a potom ještě od půlnoci v kostele Narození sv. Jana Křtitele v blízkosti Osově. Účinkovat bude soubor Ludus musicus a celá řada vzácných hostů. V Karlíku bude sloužit bohosloužbu slova jáhen Karel Biško.

Vraťme se teď ještě jednou k Adventu a k jeho základní myšlence, t.j. naději a očekávání. Aby se tyto předpoklady naplnily, musí být člověk připraven. On musí vědět, musí chtít, musí směřovat. To je vůbec základní postoj dnešního života.

František Běhouněk

Z HISTORIE

Pokračování úryvků z díla Augusta Sedláčka Hradý, zámky a tvrze Království českého. Dokončení článku o Karlíku a vybrané obce okolí.

[10]

KUKÁTKO 12/96

Na počátku 14. století pokrývaly okolí Karlíka lesy, jimž se říkalo Mořiny.¹³ Karel IV. založil tu tvrz bezpochyby k obraně východních částí panství Karlísteinského. Od dob Hájkových bájilo se leccos o hrádku tomto, zejména že vystavěn z té příčiny, aby císařova manželka jeho i jiné ženy, které by na Karlštejn přijely, nočního času kde odpočívatí měly, neboť prý Karel pro účtívnost těch svátostí na Karlštejn složených žádné ženy přes noc trpěti nechtěl, ale všechny na Karlík před večerem stěhovatí se musily.¹⁴ Že tomu však tak nebylo, pravili jsme nahore při popise Karlštejna, a dokládáme, že jediná věž na Karlíku nepřirodným byla obydlím pro císařovu Římskou a dvůr její. Beckovský, který na Karlíku býval, asi také něco takového tušil, ale nemoha se z víry své v bajky Hájkovské aneb lidu obecného vymániti, napsal, že byl Karlík sice malý, ale ozdobně vystavěný, což jest jen pouhou domněnkou spisovatelovou. Asi okolo r. 1400 byl "hrad Karlík" zapsán a zastaven někomu, a připsáno 200 kop na stavení jeho skrze krále Václava.¹⁵ To jest také jediná bezpečná, ač neúplná zpráva o Karlíku, jenž potom se sřtil v ssutiny; že ještě v 16. věku jméno jeho pamatovali, o tom svědčí to, že se v tehdejších pamětech "mlýniště pod Karlíkem" připomíná.¹⁶

* * *

TŘEBOTOV.

Severovýchodně od Budňan leží mezi lesy ves farní Třebotov, ve kteréž tvrz již za dávných dob bývala. Seděli na ní r. 1361 Hanek, František, Jakeš a Kryštof řečení Bavorové, měšťané Pražští.¹ Po nich držel část vesnice Verněf řečený Mareš a na tvzti seděl Henslin Pesoldův, oba též Pražané.² Týž Henslin prodal r. 1374 tvrz Třebotov se 4 dvory kmečím a vinicí, dvůr Roblín s poplužními dvory kmečím Merklínovi Stachovi, rychtáři Věšího města Pražského. Tento se nacházel v držení Třebotova až do r. 1387, kdežto pro jistě zmatkím jím způsobené odhádáno jest zboží Třebotovské a postoupeno Oldřichu Medkovi z Lešan ojdinů z Valdeka. Tento a syn Jeho Havel odprávil provolání nějakých dědin Třebotovských (r. 1398), kteréž držival Jan Michalíkův, neb jak již řečeno, nenacházel se Třebotov v držení jediného pána.³ Po Havlovi, který asi před r. 1410 zemřel, zůstali v držení Třebotova vdova

¹³ Emier, reg. IV. 211.

¹⁴ Balhin, Miscell. III. 107. Beckovského Posekyně I. 557.

¹⁵ Tak v rukopise čís. kr. dvorního archivu ve Vídni.

¹⁶ DZ. 250. F 19. Karlíkem se nazýval tehda rybník u hradu.

¹ Lih.Conf., Tomek, děje Prahy II. 471.

² Lih.Conf.

³ Tvrz a dvůr patřily sice pánův z Valdeka, ale nějaké právo k nim měl Jan Michalíkův, po němž provoláno jako odúmrt (DD. 14 f.73-77, Auersperg v.d.o. G. II. 25). Jinou část držel Mikuláš Maceška, který na ní r. 1404 dluhy zapisoval. Roku 1405 byl již mrtev a dlužníci (vlastně poručníci) uvázali se ve zboží jeho (DD. 15 f.381). Z odkazu jeho dostal se kostelu zdejším plat na vinici jedné u Košife (Lih. erect. VIII. 45). Po Macešce zůstali siroci; jeden tuším z nich Jiřík držel Třebotov až do r. 1412 (DD. XV. 382). Z toho dvora brala nějaký plat též kapitula Pražská a měla ve vsi do

Dorota a synové jeho, z nichž nejstarší *Oldřich* r. 1418 a 1419 jako spolupatron kostela Třebovského se připomíná.⁴⁾ Později následoval v držení toho zboží bratr jeho *Jan*, kterýž se v letech 1425 - 1430 jako přivřezanec strany katolické připomíná.⁵⁾

Páni z Valdeka ještě r. 1442 psali se z Třebova.⁶⁾ Jak se zdá, seděl na Třebově ke konci tohoto století *Vojtěch Tvoch z Nedvíkova*.⁷⁾ Později seděla tu *Mandaléna z Vrtby* a potom dcera její *Vračka z Klínšteinu*.⁸⁾ Asi okolo r. 1530 koupil tvrz, dvůr a ves Třebov *Václav Bechyně z Lažan*, od tohoto nedlouho potom Matouš Hovorčovský, měštinín Nového města Pražského.⁹⁾

Hovorčovští dosáhli povýšení na šlechtictví a heslo si vzali po Kolivě hoře, vypínající se nad Třebovem, zovouce se Hovorčovskými z Kolivé hory. *Jiřík*, nástupce Matoušův, seděl na Třebově r. 1569 s manželkou Kateřinou.¹⁰⁾ Později měl nemalé pře se svými sousedy a oženil se po druhé r. 1599 s nějakou Lidmilou, prodal r. 1610 Třebov *Matoušovi staršímu Hovorčovskému*, měštinínu Berounskému a strýci svému.¹¹⁾ Po pěti letech koupil tvz statek *Jan starší Ledčanský z Pepic a Dorota ze Somenšteinu*, manželka jeho.¹²⁾ Ledčanský horlivě účastnil se tehdejšího povstání a svou osobou táhl k Vídní; pro svá provinění odsouzen jest r. 1622 polovice jmění svého a statek jeho Třebovský prodán jest r. 1623 Dr. *Václavovi z Fliesenpachu*, radě při apelacích a starostovi komornímu při deskách zemských, a Kateřině manželce jeho.¹³⁾ Když *Václav* zemřel, prodala vdova od něho zůstatený statek Třebovský *klášteru Zbraslavskému* za 8000 kop mš.,¹⁴⁾ tvrz pak byvsí připojena k panství Zbraslavskému brzo zanikla.

UNĚKLASY.

Západně od Zbraslavě jest ves Vonoklasy, ve starých pamětech obyčejně Uněklasy zvané. Ode dávná až do novějších dob bylo tu manství ke hradu Karlšteinu, totiž původně dvůr poplužní s podsedkem.¹⁾ Také v 16. století tu býval pouhý dvůr, avšak postavena

r. 1421 dva úročníky (Rel.Tab. II. 75, Arch. č. I. 512). Roku 1412 povolán jest dvůr n. Macešův jako odúmrť po smrti jakdosi Jordána a byly o to nějaký čas spory, konečně zůstal dvůr ten *Janovi ze Kbelu* (DD. 15 f. 381). Roku 1405 připomíná se *Vernéř z Třebova*. Odúmrť po vdově jeho *Kuncě* vyprosil si r. 1457 *Václav ze Skuhrova* (Arch. bibl. Praž. DD. 16 f. 105). Konečně se připomíná r. 1418 *Mikuláš z Chotče* jako spolupatron kostela zdejšího (Lib. Conf.).

⁴⁾ Arch. č. III254. 502. Než i Oldřich Třebovský připomíná se ještě r. 1430. (Arch. kapitul.)

⁵⁾ Lib. Conf.

⁶⁾ Rel. tab. II. 194.

⁷⁾ Arch. č. VI. 581.

⁸⁾ Viz děje Hoftovic.

⁹⁾ DZ. I. G 1.

¹⁰⁾ DZ 16. L. 6.

¹¹⁾ DZ 128. O 18. 183. I 24.

¹²⁾ DZ 189. A 13.

¹³⁾ Bilek, děje konf. 322.

¹⁴⁾ DZ. 143 M 6.

¹⁾ DD. 61 str. 158, 182.

tu později tvrzka na té části, která nebyla manstvím a tehda k Mokrpsům náležela. Na počátku 17. století mluví se o tvrzi zdejší, že byla zase v nově vystavena, při ní kuchyně a mlecník a „v něm voda pěkná, světlá, velmi rozkošná“.²⁾ Tehda spojeny byly s Uněklasy oboje Mokrpsy, Sopolovský a Roblín. Léta 1620 koupil tyto statky od Zikmunda Smolika ze Slavic *Jiří Albrecht Bryknar z Brukšteina* a prodal je *Vilémovi z Vřesovic*. Od r. 1636 držel je *Jindřich Paradies z Eschaide*.³⁾ Část tato dostala se pak s Mokrpsy k panství Zbraslavskému a vedle toho zůstalo ve vsi také manství Zemanovské.

* * *

STRKOV.

Kde jest nyní Hořejší Roblín západně od Zbraslavě a severně od Dobřichovic, býval dvůr manský Strkov a při něm tvrz. Kdy tu stávala, není známo, poněvadž se v 16. věku jen dvůr zdejší připomíná. Roku 1606 koupil dvůr ten *Jeronym Puchfelder z Pressot*, císař. dvojenín, od *Řehoře z Běrunic*. Později tu seděl *Vilém starší Lukavský z Řeneč* s bratřími a mateří svou *Alénou Lukavskou z Prostiboře* a prodal jej roku 1617 *Václavu Sakovi z Bohunovic*, známému již z dějin Karlšteinských. Od toho koupila tvz statek *Kunhuta Kunšova z Berbistorfu*, totiž Strkov tvrzíště se dvorem, ovčínem a dvěma chalupami. Pro účastenství ve vzpouře jest paní této dotčené manství vzato a prodáno roku 1623 v léno *Janu Sixtovi z Proseče*, JMC. radě nad apelacemi, a *Anně Marii* manželce jeho. Od *Anny* koupil dvůr ten r. 1724 *Andreas Meyseník z Mýščína*.¹⁾ Až dotud byl dvůr obydlen, v potomních dobách však spustl docela. Později spojeno jest manství toto se statkem Újezdským a popluží rozprodáno dokonce mezi poddané, ač tím se povinnostem manským újma nestala.

LHOTA ŘÍTKA.

Při silnici ze Zbraslavě do Mnišku jest ves Řítka, kteráž se původně Lhotou nazývala. Ode dávná bylo tu manství služebné ke hradu Karlšteinu a manové seděli tu na tvrzi. Před r. 1387 měla tu a na Stryčkovících věno své *Stříza*, manželka *Kuncova z Prahy*.¹⁾ Král *Václav* navrátil držitelé tohoto manství les nějaký, který mu byli úředníci odňali, zavázav jej, aby sloužil s jediným střelcem jízdným ke hradu Karlšteinu.²⁾ Roku 1416 seděl tu *Václav Řítka ze Lhoty*.³⁾ Za váleek husitských seděl tu *Jakub ze Žumberka*; týž prodal r. 1429 manství to *Jakubovi z Řítky* s tou výminkou, aby službu králi zastával a Žumberského do smrti

²⁾ Arch. gub.

³⁾ Bilek, děje konf. 43.

¹⁾ DD. 112 str. 53 ařd.

¹⁾ DD. 13 f. 51.

²⁾ Arch. č. II. 457-458.

³⁾ DD. 61 p. 44.

Vážený čtenáři-labužníci,

než se s Vámi spolu s našim časopisem na čas rozloučím se slibem, že v jakékoli budoucí podobě Kukátka budu hájit naši rubriku do posledního sousta, musím vymyslet pár vánočních receptů. Před rokem jsme se věnovali různým přípravám kapra jako symbolu Vánoc. Je to ale symbol poměrně mladý. Podívejme se nejprve, co se v našich zemích jedlo o Štědrém večeru v minulých stoletích.

Bohatě svědectví pokává *Pojednání o Štědrém večeru* učeného Jana z Holešova, sepsané v letech 1397-1405. "... *žádný hospodář není tak chudý, aby v tento večer nevystrojil své rodině štědrý večer neboli štědrou potěchu; nemůže-li více, aspoň udělá toho večera větší světlo ve své světnici*". Nalezne tu vánočku a koláče, ovoce jako symbol Ježíše Krista ("*ovoce vybrané a učitelné*"), o rybě ani slovo. Jiná dobová svědectví se zmiňují také o obřadním pití piva, spojující křesťanský středověk s polianskými kořeny.

Štědrôt večerní hostiny byla v lidovém prostředí dlouho dána spíše rozmanitostí. Na stůl mělo přijít devatero pokrmů ve sledu, který zahajovaly oplátky s medem, doplňovaným v různých oblastech česnekem, šípky a bylinami. Večere pokračovala houbovou polévkou, houbovým kubou s česnekem, kaší z hrachu, krupice nebo prosa, o níž se věřilo, že zaručí pro příští rok rodinné hojnosti, moučnými pokrmy a jidly z vařeného sušeného ovoce. Znovu chybí kapr, ten je v pracích etnografů zaznamenáván jen tam, kde kvel rybolov a rybníkářství, a to až v minulém století. Dlouho byl také vánoční kapr typický spíše pro prosidění měst, nežli pro venkov.

Nemusí to být důvod, abychom kapra ze štědrovečerní hostiny vynechali. Stačí se vymaniť z nudy kapra smaženého. Vybrám pro Vás několik receptů domácí proveniencce, které respektují jistou prostotu, přeci jen ale slibují bohatší chuťový požitek.

KAPR NA ŠALVĚJI

1,5 kg kapr, 3 sardelové řezy, sušená šalvěj, mletý černý pepř, sůl, 10 dkg másla, 2 dl sladké smetany, petrželová nať

Oba boky kapra přičně nařizeme a do zářezů veckneme plůky sardelových řezů, které jsme před použitím důkladně vyprali v mléce. Šalvěj rozměleme a z vnějšíku jí kapra posypeme. Vnitřní dutiny opepříme a osolíme. Vložíme do pekáče, obložíme plátky másla a pečeme do měkka. Vypečenou šťávu svaříme prudce se smetanou a po odstavení přidáme sekanou petrželovou nať.

SLADKOKYSELÝ KAPR

1 kg kapr, 15 lžíc oleje, 10 malých cibulí, 2 lžice hladké mouky, 2 lžice práškového cukru, 1 lžice octa, 50 g rozinek, 50 g mandlí

Na pánvi rozehřejeme olej a vložíme do něj cibulky. Ve chvíli, kdy začnou měnit barvu do zlatova, přidáme mouku a 1 lžici cukru. Jakmile směs zhnědne, zalijeme vodou, přidáme ocet, druhou lžici cukru, rozinky a oloupané mandle. Přivedeme do varu, osolíme a vložíme naporcovaného kapra. Na velmi mírném ohni vaříme do měkka. V průběhu varu nedoléváme vodu (pokud maso zůstane ponořeno). Porce kapra naklademe do misy, přelijeme vodou z pánve a necháme vychladnout. Podáváme zdobené rozinkami a mandlemi, s nimiž se kapr vaří.

u sebe počestně choval.⁴⁾ Jakub, jenž ještě r. 1437 statek ten držel a ještě r. 1456 na Řitce přebýval, měl dva syny; jeden obdržel r. 1436 zápisy na statky Hofenice,⁵⁾ Slapy, Davel a jiné vsi kláštera Ostrovského.⁶⁾ Jeden ze synů jeho, *Václav*, jenž se od r. 1432 připomíná, byl r. 1436 lovcí Dobříšským a později držel manství Pšihoru za Knínem.⁷⁾ R. 1456 převzal od bratra svého Jana díl jeho otcovský dvůr hořejší v Řitce se dvěma dvory kmečimi, ale prodal jej hned potom Matušovi řeč. Oleška ze Lhotky.⁸⁾ Tento tu chlebil s manželkou svou Markétou a synem Burjanem až do své smrti (r. 1466). Odúmrť po něm vyprosil si tehda *Petr Předbor z Radejšína* (t. j. 1485). Současně seděl na druhém dvorci dlejšího svrchupsaný *Jan Řítecký z Řitky*, zdědiv jej r. 1474 po bratru svém *Václavovi* a dceři jeho Eleně, ale prodal jej zase r. 1481 *Mikuláši Kfeliřovi za Zakšova*.⁹⁾ Tento spojil r. 1485 oba dvory, neb dosáhl i hořejšího dvora, jenž byl po Předborovi na krále spadal. Také po něm měla Řitka (roku 1502) na krále spadnouti, zdá se však, že měla dcera jeho *Aléna* (vdaná za Zdeňka Šatného z Brodce) tolik spravedlnosti na statku, že jí ponechán.¹⁰⁾ Roku 1526 koupil od ní Řitku *Adam Rausendorf z Plakvic*, druhý její manžel, ale hned ji zase prodal. Držel ji r. 1526-1531 *Šimon, probošt kaple Všeck Svartých*, a od r. 1531 *Jindřich Zejdlíc ze Šenfeldu*.¹¹⁾ Nástupce tohoto *Jiřík Zejdlíc* prodal r. 1551 tvrzisté pusté ve vsi Řitce.¹²⁾ Od poplužným a ves z části osedlou a z části pustou *Zikmundovi Údrckému z Údrče*.¹³⁾ Od tohoto koupil manství to *Jiřík Vik z Kvítkova* a následoval po něm za některý rok (před rokem 1558) *Petr Vranovský z Doubravice*.¹⁴⁾ Když tohoto syn nezletilý *Václav* prodal Řitku (r. 1571) *Janovi Věžskému z Limuz*, byla ves docela pusta a jen dvůr stál.¹⁵⁾ *Jan Kumeš z Lukovec* přiznal se ke statku tomu asi r. 1606, vzav si za manželku Dorotu z Limuz; když však okolo r. 1617 zemřel, vdala se Dorota po druhé za *Karla Viléma Hejnice z Hyršperka* (asi r. 1612) a převedla na sebe také právo, které synům jejím Jiříkovi Vratislavovi a Janovi Leopoldovi náleželo. Roku 1630 prodali oba manželé tvrzisté *Abrahamu Herfurtovi z Frankenperka*, ale pro nezaplacení se v ně Hejnic opět r. 1646 uvázal. Dcera jeho Dorota Kateřina prodala Řitku r. 1650 manželu svému *Václavovi Chřepickému z Modlíškovice* a od toho koupil ji roku 1652 *Jiřík Načeračský z Ostromeče*.¹⁶⁾ Od té doby střídali se držitelé dosti často¹⁶⁾ a povinnosti manské až do naší doby vykonávali.

⁴⁾ DD. 61 str. 277.

⁵⁾ Arch. č. I. 516, DD. 61 str. 277.

⁶⁾ Arch. č. II. 183.

⁷⁾ Arch. č. II. 457, III. 505.

⁸⁾ DD. 61 p. 419, O Janovi viz Rel. tab. I. 137.

⁹⁾ DD. 16 f. 113, 196, 61 str. 560.

¹⁰⁾ DD. 17 f. 100, 106.

¹¹⁾ DD. 63 p. 256, 257, 277, 299.

¹²⁾ DD. 64 p. 228, DŽ. 47. I. 8.

¹³⁾ DD. 64 p. 249, reg. 17 f. k. O. 3.

¹⁴⁾ DD. 64 p. 376.

¹⁵⁾ DD. III str. 29-76.

¹⁶⁾ Viz Sommer Ber. 49.

ŠKOLY

Vážení čtenáři,

se začátkem nového školního roku rozhodli jsme se otiskovat jakési portréty dobříchovických škol. Pokračovali jsme v mateřské škole a požádali jsme její ředitelku paní **Martu Sklenářovou**, aby nám pověděla něco o svých radostech i starostech:

Nejprve trochu čísel: v loňském školním roce jsme otevřeli 4 oddělení, 3 s celodenním a 1 s půldenním provozem. Ve škole působilo 7 kvalifikovaných učitelů a ty se staraly celkem o 97 dětí. Rozdělili jsme je do oddělení takto: Sluníčka (29 dětí) a Veverky (15 dětí) byli předškoláci. Modráci (26) a Berušky (27) byly sestaveny jako heterogenní skupiny. Takhle to vypadá jednoduše, ale ze začátku jsme měli pěkně zamotanou hlavu z velmi vysokého počtu přihlášených dětí. Proto jsme začali ihned po zápisu spolu s OÚ hledat řešení, aby se nám podařilo uspokojit co největší počet rodičů. Díky pochopení a vstřícnosti Školního úřadu a ředitelky ZvŠ paní Rezníčkové se nám podařilo zajistit provoz 4. třídy v budově ZvŠ. Taková situace nastala poprvé za existence naší MŠ. Po vyjádření hygienické stanice jsme získali povolení pouze na uplynulý rok s podmínkou, že obdobnou situaci v dalších letech musí OÚ řešit jiným způsobem. Do ZvŠ bylo také nutno dovážet svačiny a obědy z centrální kuchyně, protože tato budova vlastní kuchyň nemá.

Předškolákům se věnovaly paní učitelky Sarounová, Švecová a Šulcová. Mohli jsme u nich navázat na výsledky minulých let, šlo o děti, které již MŠ navštěvovaly. Zaměřili jsme se především na přípravu na vstup do 1. třídy, což je pro děti vždy velký předěl. Stranou samozřejmě neuztrála ani estetická, mravní a tělesná výchova. Zavedli jsme bezplatnou výuku hry na flétnu, děti zde získaly jak základy hry, tak se mohly naučit i něco z hudební teorie. V obou předškolních třídách také probíhal placený kurs angličtiny, který vedla vyškolená paní učitelka.

Nejen duši, také tělu jsme věnovali pozornost. Při tělesné výchově jsme se zaměřili hlavně na rozvíjení tělesné zdatnosti a pohyblivosti, na správné držení těla. Cvičení jsme kombinovali s pohybem venku, procházkami, výlety na kolech, cvičili jsme i jógu, do cvičení jsme vřadili i relaxační prvky.

Tradičně vysokou úroveň má v naší škole výtvarná výchova. Šlo nám především o vedení dětí k samostatnému projevu, o rozvíjení fantazie, poznání nových technik a materiálů. Snažili jsme se rovněž seznámit děti s výtvarnými díly v praxi. Děti se samozřejmě - a rády - podílely na výzdobě svých tříd.

Vyskytly se ovšem také problémy, a to zejména v oblasti mravní výchovy. Mezi dětmi se projevuje velmi často agresivita, používají hrubých až sprostých výrazů, prosazují se bezohledně na úkor ostatních, registrovali jsme často velmi negativní přístup k ostatním, závist, škodolibost. Jindy naopak nedostatek sebevědomí, citovou labilitu a nesoustředěnost. Díky dlouholeté pedagogické praxi můžeme tvrdit, že mnohé velmi silné negativní jevy jsou projevem několika posledních let.

Další dvě třídy jsme sestavili jako heterogenní skupiny. U Berušek, o něž se staraly paní učitelky Vlachová a Sklenářová, šlo o větší věkové rozpětí - 2,5 roku - 5 let. Pro učitelky to byla velmi náročná skupina. Více než polovina dětí nastoupila nově a některé se těžko adaptovaly. Bylo třeba přistupovat ke každému dítěti s maximální citlivostí a postupně rozvíjet jejich schopnost sociální adaptace, naučit je hygienickým návykům. Jak to bývá, v tomto období adaptace byly děti také často nemocné, takže bylo nutno postupovat pomalu a velmi citlivě. Překvapilo nás, že v této třídě děti neprojevují přílišný zájem o výtvarné činnosti, i když jsme jim pro ně vytvořily všechny podmínky. Naopak velmi aktivní a šikovné byly při tělesné výchově.

Modráci byla druhá heterogenní skupina, do níž jsme zařadili děti ve věkovém rozpětí 3-5 let. I zde jsme narazili na určité problémy. Paní učitelky Barešová a Voceľková musely věnovat velkou pozornost stravování a seobsluze. Problémy se vyskytly také v oblasti mravní výchovy, děti se špatně soustředovaly (to se zlepšilo až ke konci roku), neboť věřit bylo více velmi živých a neukázněných chlapců. Radost jsme naopak měli z toho, jaký zájem tyto děti projevíly o výtvarnou výchovu.

Závažným problémem ve všech odděleních byly různé logopedické vady. Velmi se nám ovšem

osvědčila spolupráce s odbornou logopedkou mgr. Martinou Hubovou.

Při výuce ve všech čtyřech odděleních jsme se snažili, aby jednotlivé výchovné složky byly zařazovány naprosto nerušně. Dětem je přece vlastní hra, takže vše musí vypadat jako hra. Důležitě jsme se snažili vést také ke vzájemné úctě a pomoci, k rozvíjení přátelských vztahů mezi mladšími a staršími (proto vlastně heterogenní skupiny...). Děti byly také vedeny k upevnování nejdůležitějších společenských návyků - pozdravit, poděkovat, umět o cokoliv požádat, ale třeba i omluvit se kamarádovi při konfliktu, říkat pravdu. Vedli jsme je také k upevnování základních hygienických návyků a k tomu, aby se o sebe uměly postarat.

Veškerou práci jsme se snažili vždy koordinovat s rodiči a SRPŠ. Tak jsme např. zajistili plavecký výcvik, pobyt na škole v přírodě i návštěvu několika divadelních představení. Ne vždy však byla spolupráce s rodiči ideální. Některé děti docházely do školky samy, rodiče si často ani nepřčetli naše sdělení na nástěnkách. Opožděné platby stravného a školného musí dokonce řešit obecní úřad.

Jme velmi vděční obecnímu úřadu za vstřícný přístup při řešení řady spleťtých situací jak materiálních, tak finančních. Díky tomu jsme mohli provést řadu oprav a rekonstrukcí (střecha, okna, školní kuchyně, prádelna, podlahové krytiny, koberec, náter oplocení, vymalování všech tříd a přilehlých prostor, zřízení přímotopu v některých místnostech). Zakoupením malotraktoru jsme konečně podstatně zjednodušili údržbu naší rozsáhlé zahrady. Čeká nás ovšem stále dost práce. Chtěli bychom především dokončit opravy a náter zahradního nábytku, dokončit rekonstrukci bazénů, které jsou již 5 let mimo provoz, a podlahu a podlahu a kancelář hospodářky. Rádi bychom také opravili dlažbu a schodiště u všech vstupů do budovy a instalovali zabezpečovací systém. Ve dvou třídách je též nutné rekonstruovat osvětlení. Pro zajištění bezpečného přístupu dětí ke škole je nutné také instalovat výstražné dopravní značky kolem areálu MŠ.

Přes různé problémy, velký počet dětí, i jejich častou nemocnost můžeme, myslím, považovat naši práci za velmi dobrou a zdařilou. Ostatně jsme byli dobře hodnoceni i Českou školní inspekcí, jež naší školku v uplynulém školním roce navštívila dvakrát.

Byli jsme v Eschwege

(Zpráva o výměnném zájezdu naší základní školy.)

Nejprve trochu historie

Před více než rokem navázala naše škola písemný kontakt s německou školou ve městě Eschwege. Stalo se tak zásluhou rodiny Šebkovy, která se přistěhovala z Eschwege do Letů a nabídla nám spolupráci se školou, do níž chodil jejich syn David, v současné době žák naší osmé třídy. Záhy se rozvinula čilá korespondence, do níž se zapojilo dvacet pět žáků 6. - 8. tříd. Vedení obou škol se dohodlo, že uskuteční vzájemný výměnný pobyt dopisujících si žáků. Termín byl stanoven na konec září a začátek října. Zodpovědnost za ubytování a stravování dětí převzali na obou stranách rodiče. Ti se rovněž postarali o vyplnění volného času v době, kdy neprobíhaly společné akce. Ostatní organizační záležitosti byly v rukou vedení obou škol. Z německé strany se slouží jmenovat vedoucího školy p. K. H. Revera a pedagogického vedoucího p. E. Ingrische, jenž se velmi zasloužil o pečlivou přípravu celé akce. Mají bohaté zkušenosti s kontakty s Francií a USA.

Eschwege leží v Hessensku v předtůři Durynského lesa na řece Wera. V současnosti má 26 000 obyvatel. Historické centrum města bylo vystavěno po r. 1637. Tehdy bylo celé město zničeno a vypáleno. Půvabné hrázdné domy, zdobené mistrnými řezbářskými výtvory, jsou pečlivě udržovány a vynavřejí malebná zákoutí. Klid a romantika přitahují v zimě i v létě četné návštěvníky, kteří zde nalézají vhodné podmínky pro aktivní odpočinek. Symbolem města se stala figurka Dietemama, jenž se prochází kolem hodin na zámecké věži a už od roku 1927 odmětuje čas. Každou celou hodinu zatroubí na svůj roh.

V Dietemannově městě

V pátek 27. září se vydalo 24 žáků 7-9. tříd za doprovodu učitelky J. Váňové a studentky germanistiky K. Štockové na desetihodinovou cestu vlakem, zpřesněnou přestupy v Dráždanech, Lipsku,

Eisenachu a Běbě. Partneri pro nás připravili bohatý program. Zúčastnili jsme se slavnosti uspořádané k desátému výročí trvání a udělení názvu Škola Anny Frankové. Součástí oslav se stala i výstava o životě Anny Frankové zapůjčená ze Švýcarska. Za klavírního doprovodu Kristýny Tenkrátové jsme zazpívali dvě národní písně. V pondělí 30. září jsme byli oficiálně přivítáni ve škole a každý obdržel drobné dárky. Dopolodní strávili naši účastníci se svými kamarády ve vyučovacích hodinách. Poznali jejich spolužáky a učitele. Na odpolední party sklídila zasloužený úspěch Dáša Ksandrová, která roztančila česká i německá děvčata. V úterý jsme si prohlédli město a vyšplhali jsme na věž sv. Mikuláše, odkud jsme měli celý kraj jako na dlani. Po prohlídce jsme byli přijati zastupujícími starostou města na radnici. Pan Sadowski zdůraznil ve svém projevu zájem na zlepšení vztahů mezi našimi národy.

Ve středu jsme navštívili město Kassel. Vystoupili jsme k Herkulově věži a pokročili její schody, za což jsme byli odměněni nádhernou vyhlídkou do okolí. Zde jsme se stali svědky neobyčejné podívanice, tzv. vodních her. V půl třetí se začala shora valit voda, zaplňovala postupně umělé vytvořené koryto a v kaskádách a vodopádech se řtila dolů. V pátek jsme zamířili do Fuldy. Tady nás čekalo pravé eldorádo v místním bazénu. Mořské vlny, tobogány a vířivky si nás na čtyři hodiny zabraly pro sebe. Dva dny jsme prožili v rodinách. V sobotu 5.11. jsme v doprovodu německých přátel nastoupili zpáteční cestu. Ještě jsme si stihli přečíst zprávu o našem pobytu v místním deníku Wera-Rundschau.

Výměna rolí

Z hostů se během dne stali hostitelé. Škola připravila pro německé děti zajímavý program. Ani rodiny nezůstaly pozadu. V pondělí si děti vedené učitelé p. K. Wedemeyerem, p. Ch. Matzovou a sl. S. Grafenovou prohlédly obě školní budovy, zúčastnily se výuky a zhlédly loutkové představení. Po obědě byli všichni přijati starostou p. V. Kratochvílem na obecním úřadě. Jeho neformální vystoupení a výbornou znalost angličtiny naši hosté ocenili. Odpoledne probíhaly v sokolovně i na hřišti urputné boje v košíkové, vybíjené a softbalu.

V úterý si Němci prohlédli Petřín, Pražský hrad a vyslechli loretánské zvony. Zeela neplnávaní potkali u Ministerstva zahraničních věcí české fotbalové mužstvo a odváželi si domů cenné autogramy soupeřů z evropského finále. Středu jsme věnovali Českému krásu. Po nezbytné prohlídce hradu Karlštejna a vydaném obědě přišly na řadu Konopruské jeskyně. Den byl zakončen diskótekou ve školní jídelně. Další den patřil opět Praze, tentokrát Starému a Novému Městu. Večer na rozloučenou proběhl na školním pozemku u láborového ohně. Opakování burůt, rozdáání drobných dárek a pamětních listů bylo předešlou k pátečnímu rozloučení na Hlavním nádraží.

Můžeme říci, že se celá akce vydařila. Naším dětem se v Německu líbilo a Němci se cítili v Dobřichovicích jako doma. Jejich dojmy z pobytu u nás byly zveřejněny v tiskovém tisku. Věříme, že naše spolupráce bude pokračovat i v budoucnu. Je na místě poděkovat všem, kteří přispěli k zdárnému průběhu výměnného zájezdu. Všechny rodiny se zhostily svého úkolu na výtečnou. Pohostinnost a kuchářské umění našich maminek hosté náležitě ocenili. Jsme vděční Lakomým a Smolům za ubytování dvou dětí. Náš dík patří též vedení naší školy, řadě učitelů i ostatním zaměstnancům za úspěšné zvládnutí této náročné, ale záslužné akce.

V neposlední řadě děkujeme obecnímu zastupitelstvu za nemalou finanční pomoc.

J. V.

Agentura Jépépé hlásí

Ano, agentura Jépépé hlásí, na stránkách Kukátka však už napocledy. Netruchli ale příliš, milý čtenáři, neboť to neznamená její zánik. Zprávy založené na tom, co „jedna pani povídala“, budou vzmkat a čířit se neustále a budou vždy vítanou ozdobou periodik místního i celostátního významu. I v naší obci se zprávy „jedné pani“ budou nadále uplatňovat a i jestli přicpíjí ke vzniku nebo i zániku nejednoho závažného problému Agentura Jépépé proto nemůže zaniknout, i když

přectane existovat časopis, který jejím zprávám poskytoval proctor; jeho roli jistě převezme nějaký jiný.

Netruchli příliš, milý čtenáři, agentura Jépépé nekončí, dočasně jen přechází do illegality. Se všemi příznivci se loučí heclem, které je předznamenáním budoucího vítězství.

LIBERTÉ ! FRATERNITÉ ! ILLEGALITÉ !

HgS

SPORT

FOTBAL

Dokoneční série materiálů o počátcích fotbalu v Čechách, které jsme začali otiskovat v zářijovém čísle a které přejímáme z článku PhDr. Pavla Jiríčka, uveřejněného v časopise Fotbalový zpravodaj 5/1960.

100 LET SOUTĚŽE FOOTBALLISTICKÉ (článek ke 100. výročí organizovaného fotbalu v Čechách)

FINÁLE

S odstupem sta let popřejme klid páně Ořovskému a pousmějme se nad téměř groteskními spory našich fotbalových předků. Podívejme se raději, jaký obrovský význam měl průkopnický pokus o založení soutěže. Úvodnímu zápasu nevěnují naše společenské deníky nejmenší pozornost. Další utkání zmiňují drobné poznámky v tisku jazykem kosrbaté zápolícím s fotbalovou terminologií. O závěrečném finálovém duelu, v němž zachraňují oběťaví pořadatelé přeplatými vášněmi pokažený turnaj, referují Národní listy vyříbenou květomilovou skutečné reportáží. „Zápasy footballistické dokončily se dne 5. T. m. na Královské louce. Toho dne ukaly se mužstva velice sevcitěná, a to CFK Kickers a S.K. Slavia. Vědělo se, že zápas tento bude napinavý, neboť Slavia měla vybrány nejlepší hráče z některých kroužků, což také množství sportu milovného obecněstva přivábilo. Zápas započal se o 3. hodině za soudcovství pana Hojera. Kickers podnikli několik krásných útoků, které se nemínily výsledkem a Kickers probhali míč dvakráté goalem Slavia. Slavia snažila se iěz několikráté ke goalu dospěti, čemuž však zabrániti se dařilo skvostně hrajícímu brankáři a silným backům.“

O finálovém zápasu referuje i německý časopis Spiel und Sport. Z hlediska vývoje sportovní reportáže je zajímavé zdůraznění a ocenění individuálních výkonů. Posuďte sami. „Přirozeně byl to ostrý boj. Zálaha Kickers byla velmi silná. Útočníci Slaviae byli lépe sehraní. Nejlepším mužem CFK byl jejich brankář Vítězslav Ženíšek, který velmi dobře chránil, zejména v druhé polovině, kdy chytil prudce střelený dvanáctýardový penalty kick, který ho strhl k zemi. Pro tento výkon byl zdravěn neuhajícím jásosem. Na straně Slaviae hrál nejlepe Mouchka, který dobře kličkoval a centroval, jakož i oba backové Hlavnička a Strádal. Velkou pozornost vzbudili i backové Štěkl a Nechanický. Studenti Akademického gymnasia nakonec zvítězili 2:1 a stali se tak prvními neoficiálními mistry míče kopaného v Království českém.“

SLAVNÉ ROKOVÁNÍ

Večer 11. dubna je v restauraci „U Choděřů“ na Ferdinandově třídě živo. Organizátoři z Českého Seuling Cercle dekorují čestnými odznaky fotbalisty Kickers, potlesk odměňuje rytířské vystoupení hráčů S.K. Slavia. Nemáme sice k dispozici žádný zápis z onoho slavného rokování, ale myšlenky zde učiněné nastiňuje s odstupem několika týdnů časopis Cyklista. „Co dojmů hry se týče, hrála Sparta neuhouzevnatěji a nejurturněji, rovněž A.C. Praha hrála z největší části jen silou. Krásnou hru kombináčnī a kopy elegantní ukázala Slavia a Kickers.“ Společenský aspekt soutěže však byl v kuloárech hodnocen kriticky. „Odpovědnost za nemilé výstupy nesou jak samotná družstva, tak

i pořadatelé, neb hřiště nebývá řádně ohrazena a obecnostvo hrmulo se co chvíli dovnitř, přerušovalo boj a draždilo výkřiky zápasníky již tak dosti zdivočelé. " Snad během večera utlumilo vlastnecetví klubové vášně, snad pomohl i znamenitý smíchovský ležák. Před c.k. úředně stanovenou hodinou zavírací vyjadřuje náladu vzájemného usmíření komuniké. "I přes to vše jsme uspokojeni s výsledkem a zdarem tohoto zápasu a doufáme, že čeští fotbalisté dovedou i nadále se stejnou zdatností tohoto odvětví sportu pěstiti. " Poslední konšpřežka projela Ferdinandkou, zvony odbily půlnoc a turnaj fotbalových gründerů vstoupil do historie.

POZVÁNKA NA TURNAJ

Oddíl kopané zve sportovní příznivce na tradiční, již **6. ročník předvánočního žákovského turnaje v sálové kopané,** který se koná v **sobotu 14. prosince od 8⁰⁰ do 17⁰⁰ hodin** v **hale Bios ve sport. areálu Sokola Dobříčovice**

Zúčastní se žáci:

1. Sokola Dobříčovice
2. Sparty Praha
3. Viktorie Žižkov
4. Uhelných skladů Praha
5. SK Rakovník
6. Státní profesionální fotbalové školy při ZŠ Boticáská

Hraje se systémem každý s každým. Přijďte povzbudit naše nejmladší. (Přezutí s sebou.)

INZERCE

Omluva čtenářům:

redakce Kukátka se omlouvá těm čtenářům, kteří si zakoupili listopadové Kukátko a zjistili, že ne všechny stránky následují tak, jak by měly, či dokonce že ne všechny stránky jsou v zakoupeném exempláři přítomny (vyskytl se žel i případ pouhých tří svázaných obálek). Problém nevznikl vinou redakce. Zájemce o reklamaci je možno uspokojit na kontaktní adrese redakce.

CENY INZERCE V KUKÁTKU 1996

Soukromé inzeraty: do 20 slov 20 korun
každé další slovo 2 koruny
Podnikatelské do 20 slov 50 korun
každé další slovo 5 korun
Poslední reklamní celá strana 900 korun
1/2 strany 500 korun
první opakování: sleva 5% z prv. částky
každé další opakování: sleva 10% z prv. částky
Inzeraty je možno podávat na adresu redakce
nebo ve filiálce **Evrobanky v Dobříčovicích**
Uhrade: v hotovosti, složenkou na účet 14011375/3200.
Při větších pládbách (celostátníkové inzeraty) fakturou.
Pro distributory: Kukátka inzerce zdarma.

PNEUSERVIS

Prodej auto příslušenství

Objednávková služba spotřební elektroniky

Od 1.10. 1996 nově otevřen v ČERNOSÍČÍCH v bývalém objektu zahradnictví ul. U vodárny 1450

Prac. doba:

Po - Čt 7.30 - 16.00
Pá 8.00 - 17.00
So 8.30 - 12.30

Pneuservis nabízí:

- opravy pneumatik a duší
- vyvažování kol na profesionálních strojích SCHENCK
- prodej pneumatik osobních, lehkých a nákladních aut PIRELLI, GOODYEAR, MICHELIN, SAVA, MATADOR, BARUM
- prodej duší, ventilků a sad na opravu duší
- prodej elektronových kol výrobců ATP, ALUSTAR
- prodej plechových ráfků
- výkup akumulátorů s kyselinou i bez.
- sběr ojetých a poškozených pneumatik
- protektorování osobních i nákladních pneumatik výměnou nebo Vaše kostry

Opravy a vyvažování kol na počkání, objednání a po dohodě i mimo pracovní dobu.

Prodej auto příslušenství nabízí:

- motorové a převodové oleje od výrobců CASTROL, AGIP a PARAMO
- akumulátory na všechny typy osobních i nákladních vozidel zn. AFA a VARTA včetně nabíjení a servisu
- mazačí tuky, autokosmetiku a mycí pasty na ruce
- drobná vybava a doplňky vozidel, sněhové řetězy
- tlumiče výfuků, světlomety a řemeny

Co nemáme, objednáme v krátkém termínu.

Objednávková služba spotřební elektroniky
Vím nabízí široký sortiment výběru elektrospotřebičů:

- televizory, radia, videa, hi-fi věže, video kazety
- mikrovlnné trouby, fritovačí hrnce, varné konvice
- lednice, mrazáky, sporáky, automatické pračky, varné panely
- další drobné elektrospotřebiče od výrobců: SANYO, SHARP, PHILIPS, WHIRPOOL, GORENJE, MORA, MOULINEX, ETA, SOLAC, IGNIS, ROWENTA, AIWA, DAEWOO, CASIO.

Při zakoupení zboží zajistíme dovoz až do domu.

Tel. 02/6435124
02/6435125

Adresa: Černošice
U vodárny 1450

DOBŘIČOVICKÝ ZPRAVODAJ - KUKÁTKO. Schváleno odborem kultury ONV Praha-záp. 14.3.1985 a registrováno pod č.321002585, nová registrace č.3210028790 ze dne 5.11.1990. Vydává Dobříč, spol. s r.o., řídí redakční rada ve složení: Doc.Dr.E.Caldá, PhDr.V.Czumalo, Ing.D.Havlík, Ing.M.Kadlecová, PhDr.J.Mat (předseda), Mgr.P.Musil.
 Tisk Jan Kalíba, Modřany. Cena 3 Kč. Uzávěrka tohoté čísla 17.11.1996, uzávěrka příštího Deo adiuvenae 21.3.1997.
 Adresa: Jiří Mat, Sirmá 139, 252 29 Dobříčovice.

Kukátko prodávají: obchodní dům Žáček, novinový stánek u nádraží, koloniál p. Gümbera v Zelené ul., prodejna tisku paní Nešporové u mostu, Porávniny Směr u nádraží, bistro na nádraží a cukrárna paní Zuzany Halenkové u mostu. Další distributory redakce uvítá.

SOUHRNNÝ OBSAH XI.ROČNÍKU KUKÁTKA (1996)

ŽIVOT OBCE, KOMUNÁLNÍ POLITIKA

Malá doplňující glosa k článku "Oprava sochy sv.Jana Nepomuckého uveřejněnému v Informačním listu Obecního úřadu Dobříčovice č.11 z 30.11.1995 (redakce)..... 1/5
 V jednom je síla aneb Sjednocením úřadu za doavršení výstavby rozvinuté kapitalistické společnosti (Op)..... 2/9-10

Jak pokračuje výstavby fy Rokal v Dobříčovicích (M.Pánek)..... 3/10-11
 Archivní (P.Kyzlík, o okresním archivu a jeho dobříčovické budově)..... 4/1-2
 Malá glosa k diskusi na posledním zasedání obecního zastupitelstva (JM, problém obecního štěpkaře)..... 4/2
 Zpráva o prvním dobříčovickém plesu (HgS, ples 30.3.1996)..... 4/9
 V posledním... (Op, polemika s podnikáři přijezdu Lety pod Lesem)..... 4/11-12
 O slavném skoru ministerském Dobříčovic navštívěním (JM, setkání s L.Benešovou 10.4.1996)..... 5/2-3
 7.května 1996... (projev doc.dr.E.Caldy na pietním aktu)..... 6/2-3
 Od počátku letošního jara (MP, poděkování pracovníkům OÚ za údržbu parku)..... 7/4
 Strategické změny v Evrobance (D.Havlík)..... 7/6
 Potřebujeme v Dobříčovicích poštu? (PM, anketa)..... 7/7
 Odpodlene otevřených dveří (JM, o dni otevřených dveří na stavbě mostu)..... 9/3-4
 Mýto na využití některých prostor v dobříčovickém zámku (Petř Musil)..... 10/10-12
 Mýto na novém mostě? (E.Getsler st., příspěvek k diskusi o vybírání mýta na mostě)..... 11/8-9
 O budoucnosti Kukátka v roce 1997 (redakce)..... 12/4-6

VOLBY 1996

Výsledky voleb do Parlamentu ČR 1996 v Dobříčovicích 6/4-5
 Předvolební přehledka s oázkou (o, o volební kampani) 6/6
 Vážen čtenáři... (srovnávací tabulka volebních výsledků v regionu s komentářem) 7/5-6
 O prvních volbách do Senátu (JM, výsledky Dobříčovicích a okolí)..... 12/2-4

VYHLÁŠKY, PŘEDPISY, DOKUMENTY

Grantový systém pro rok 1996 1/3-4
 Obecní rada... (výběrové řízení na projekty v oblasti rozvoje místní kultury) 6/9
 Jak vznikají názvy ulic (Hyčkaná ulička) 6/13-14

ZASEDÁNÍ OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA

O zasedání obecního zastupitelstva (J.Mat, zasedání 3.1.1996) 2/1-3
 O zasedání obecního zastupitelstva (J.Mat, zasedání 7.2.1996) 3/1-3
 O zasedání obecního zastupitelstva (J.Mat, zasedání 19.6.1996) 7/1-4
 O zasedání obecního zastupitelstva (J.Mat, zasedání 20.8.1996) 9/1-2

PORTRÉT

Petr Musil (V.Czumalo) 2/3-6
 Karel Neubert (-zu-) 3/3-6
 Martina Caldová-Hubová (P.Musil) 5/3-5
 DAVAPO - Ing.Petr Horský a Jiří Tausík (PM) 7/11-12

ŠKOLSTVÍ

Jak na začátku školního roku 1996/97 (B.Stejskal, novinky v ZŠ Dobříčovice) 11/4-5
 Nejprve tedy trochu čísel (M.Sklenářová o činnosti MŠ) 12/12-13
 Byli jsme v Eschwège (JV, o výměnném zájezdu žáků ZŠ)..... 12/13-14

KULTURA, DUCHOVNÍ ŽIVOT, PAMÁTKOVÁ PÉČE

V 5.čísle... (rozovor s předsedou škol. a kult. komise o grantovém syst. financování místní kultury) 1/1-3
 Předvánoční koncert sboru Chorus angelus (Jana M.) 1/8
 Již tradičně... (wp, předvánoční a vánoční koncerty souboru Ludus musicus) 1/8-10
 Obecní rada přidělila... (o, rozdělení grantů) 3/11-12
 Dobryi dobříčovické kulturní scény žáky 7.A, 7.B a tanečním sextetem divěk ze šestých tříd místní základní školy (P.Musil) 3/12-13
 Záznam o Cimrmanově cestě z Dobříčovic do Jilového (O.Procházková)..... 3/13
 Naši sedmáci lázeň perly (B.Musilová) 3/13-14
 Johann Sebastian Bach v Karlíku (WP, koncert Chrámového sboru sv.Ducha a orchestru Continuo da chiesa 27.4.1996) 5/8-9
 Společnost Dobříčovice... (WP, chystané koncerty) 5/10-12
 O symbolech - loutnu nevyjímaje (wp, koncert souboru Ritornello 18.5.1996) 6/9-10
 Pozvání na koncert (F.Běhounek, koncert souboru Ludus musicus 16.6.1996) 6/10-12
 Děnský hudební festival popatě (WP, festival 9.6.1996) 7/12-13
 Poezie v písničkách (WP, koncert souboru Ludus musicus 16.6.1996) 7/13-14
 Unos v dobříčovické škole (P.Musil, představení Unesená princezna) 7/14-15
 Karel Neubert vystavuje v Domázičích (o, zpráva o výst. a proslov dr.V.Czumala na zahájení)..... 10/6-7
 Hnzdo znovu dobříčovické (o, o výstavě P.Musila) 10/7-8
 Ludus musicus v létě (rozovor o činnosti souboru s jeho vedoucím F.Běhounek) 10/8-9
 Dobříčovičtí skauti vystavovali (HgS, o výstavě ke 120. výročí nar. A.B.Svojsjka) 11/6
 Adventus (F.Běhounek) 12/9-10

RETROSPEKTIVA

O čem jsme psali před 10 lety (jednání o mostu z r.1986) 10/2-3
 O čem jsme psali před 10 lety (co se změnilo proti Kukátku z listopadu 1986?)..... 11/1

SPORT

Sokol Dobříčovice... (M.Omačka, turnaj žáků v sálové kopané 9.12.1995)..... 1/10
 V roce 1995... (obnova činnosti Sokola v r.1945)..... 1/10-11
 Orientační běh (M.Cupák) 2/11
 Družstvo odhrajené žen..... 4/15
 Průběžná tabulka oblastního přeboru žen v odhrajené 6/15
 8.ročník Memorálu A.Bendové (I.Caldová) 7/15
 Konečná tabulka oblastního přeboru 1.třídy žen v odhrajené 7/15
 Sportovní centrum přichází (B.Zajkr o zahájení provozu centra Alexandra)..... 9/12-13
 Výsledky dobříčovických fotbalových oddílů v ročníku 1995/96..... 9/13
 Výsledky a program soutěže žen v odhrajené 9/13
 100 let soutěže footballistické (arch.materiál k 100.výr.org.fotbalu v Čechách). 9/13-15; 10/15; 11/11-12; 12/15-16
 Oblastní přebor 1. třídy žen v odhrajené (Ivana Caldová) 10/14
 Zpráva o stém ročníku Běhovic (HgS, osobní svědectví) 11/10-11
 Pozvánka na turnaj (v sálové kopané žáků) 12/16
DĚTSKÉ ODDÍLY, SKAUTING
 Co je u nás nové? (R.Prusiková, Bobří)..... 3/14-15
 Mladí dobříčovičtí umělci budou mít opět svůj prázdninový tábor 4/10-11
 Letní škola textilních technik - Poniklá 96 (P.Musil, oznámení)..... 5/13
 Byli jsme při tom !!! (R.Prusiková, o Festivalu sružení dětí a mládeže ČR)..... 6/12-13
 Letní škola textilních technik - Poniklá 96 (P.Musil, zpráva o průběhu) 9/9
 Od 14. do 27. července... (rozovor s dr.V.Czumalem o dětském uměleckém táboře pořádaném OB a Společností Dobříčovice)..... 9/10-11
 Dobříčovičtí skauti vystavovali (HgS, o výstavě ke 120. výročí nar. A.B.Svojsjka)..... 11/6

OCHRANA PŘÍRODY, TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

S nastávajícím ročním obdobím... (MUDr.M.Hornychová, dýchání a znečištění ovzduší)..... 11/2-3; 12/7-8

STRANY, SPOLKY, SDRUŽENÍ

Klub důchodců v roce 1995 (D.Ryšavá) 1/6

HISTORIE OBCE A REGIONU

Smíchovsko a Zbraslavsko 1/IV-VIII, 2/IX-XII
 Kolik let je Dobříčovicím? (M.Zelenka) 3/6-7
 Znovu o Skalce, tenkrát o zasazeném pádu (o, dějiny poulní kaple sv.Mari Magdaleny na Skalce)..... 4/2-4
 V pozůstatosti... (K.G a red., dokument z r.1827 o bandě Velkého Abelina) 4/5-6

Z přírůstků regionální literatury	9/4-6
Vážení čtenáři (svědectví p. Josefa Havilka o demonstraci dobřichovických heulínovců v r. 1938)	9/6-7
Vážení čtenáři (J.M. portrét prof. Augusta Sedláčka)	10/4
A. Sedláček, Hradý, zámky a tvrze Království českého.	11/1-IV; 12/V-VIII

DĚNÍ V REGIONU

Lisování jejích Našími novinami aneb Návod k upotřebení (Red.)	1/4-5
Pár dobrých zpráv z Letováku	6/3-4
Internet ve Všenorech (P. Musil)	7/8

GASTRONOMICKÁ HLÍDKA

(kuchyně severoamerických Indiánů)	1/7
(švédská kuchyně - polévky)	2/7-8
(švédská kuchyně - hlavní jídla)	3/8-9
(švédská kuchyně - varia)	4/7-8
(švédská kuchyně - hlavní jídla)	5/6-7
(švédská kuchyně - hlavní jídla, předkrmy)	6/7-8
(švédská kuchyně - zeleninové saláty)	7/9-10
(švédská kuchyně - předkrmy)	9/8
(švédská kuchyně - pomazánky)	10/5
(švédská kuchyně - omáčky)	11/7
(vánoční kuchyně - kapří)	12/11

POESIE

Počás rozpadu (HgS)	2/10
Pravý důvod (HgS, reedice)	10/3
Pozdrav z Běchovic (dr. Emil Calda, reedice)	11/1

AGENTURA JÉPÉPÉ HLÁŠÍ (HgS)

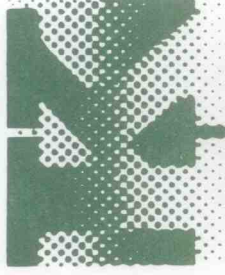
(obrácení Helmuta G. před dobřichovickou zřemnou)	1/11
(M.A.S.H. v Dobřichovicích)	2/11-12
(komu se naše obec přibližuje?)	3/15
(Miss čarodějnice 1996)	4/14-15
(průzkum veřejného mínění v souvislosti s nemocí šílených krav)	5/15
(souěž "O jeden milión")	6/15-16
(protiantková sřelnice v sokolovně)	7/15-16
(Spejbl jako kandidát do Senátu)	9/11
(lanová dráha na Brunšov)	10/13-14
(otevření ordinace lidového zvěroléčitele)	11/9-10
(přechod agentury do illegality)	12/14-15

ZASTAVENÍ

Sir Francis Bacon (1597)	1/1
Martin Heidegger (1951)	2/1
Karel Havlíček Borovský	3/1
Václav Havel (1978)	4/1
V. Budínský (ODS) a I. Kočárník (ODS) (1995-96)	5/1
Obecní rada (1996) a ThDr. Jaroslav Studený (1992)	6/1
Robert A. Heinlein (1973)	7/1
Martin Buber (1990)	9/1
Karel Čapek (1925)	10/1
István Örkény (1969)	11/1
Adam Václav Mělník z Otárodvic	12/1

KUKÁTKO A REAKCE NA OTIŠTĚNÉ ČLÁNKY

Děkujeme redakci... (manželé Francíkoví a Pulcovi, reakce na článek Jak pokračuje výstavba	
fy Rokal v Dobřichovicích)	3/10-11) 4/12-14
O lyčkané uličce (HgS, reakce na článek V posledním... ..	4/11-12) 5/13-14
Po přečtení... (M. Pánek, reakce na článek Děkujeme redakci... ..	4/12-14) 5/14-15
Neparfám k pravidelným čtenářům ... (J. Chodec, o toleranci a zapnutých motorech)	10/12-13
Glosa osobní, a to o souvislostech (J. Matl, o ohleduplnosti, pálení odpadu a spojitéch nádobách)	12/8-9

**TISK
KALIBA**

**U Domu služeb 166/5
143 00 Praha 4 - Modřany**

tel. 402 - 57 - 32

tel. + fax. 402 - 57 - 33

**barvotisky ofsetem
do formátů A 3, A 2
na čtyřbarevném stroji
SHINOHARA,**

**fotosazba,
šití V 1, lepení V 2,
XEROX**